

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

El Tribunal Constitucional resol les discrepàncies sobre l'ampliació del permís per naixement en famílies monoparentals

09-12-2024

Com ja vam tenir ocasió de tractar en [aquest apunt](#), en el si del Tribunal Suprem hi ha hagut una **discrepància** evident sobre una mateixa qüestió. Es tracta de determinar si en el cas d'una **família monoparental el permís per maternitat s'ha d'ampliar perquè no hi ha dos progenitors**. Aquesta discrepància es dona entre la Sala Social i la Sala Contenciosa Administrativa.

En primer terme, la **Sala Social** del Tribunal Suprem, en la [Sentència de 2 de març de 2023 \(rec. 3972/2020\)](#), va concloure que, en el cas que hi hagi un únic progenitor, **no és procedent l'ampliació del permís per naixement i cura de menor, recollit en l'article 48.4 del TRLET**, amb el permís que li correspondria a l'altre progenitor, si n'hi hagués. En aquesta Sentència, la Sala entén que aquesta ampliació no és una exigència que derivi ni de la Constitució, ni de cap norma de la Unió Europea, ni de cap acord o tractat internacional ratificat per Espanya. D'altra banda, s'afirma que l'interès per la protecció del menor, com a principi que ha d'informar l'ordenament jurídic i com a criteri hermenèutic que ha de ser utilitzat pels tribunals, és present, sens dubte, en la nostra normativa. Però, el legislador també ha prestat una atenció especial al **principi d'igualtat entre homes i dones** en confeccionar una normativa que, així mateix, té com a finalitat aconseguir la **corresponsabilitat** entre tots dos progenitors en la cura del menor. Per tot això, la qüestió no es pot resoldre tenint en compte únicament l'interès del menor, perquè no és l'únic en joc i perquè **no hi ha una pretesa vulneració d'un teòric dret del menor de les famílies monoparentals** a ser cuidat en condicions d'igualtat respecte a les biparentals.

No obstant això, poc després -[Sentència de 15 d'octubre de 2024, rec. 5372/2022](#)- la **Sala Contenciosa Administrativa** del Tribunal Suprem arriba a una conclusió completament diferent, en aquest cas en relació amb el permís per naixement regulat en l'[article 49 del TRLEBEP](#) per als empleats públics. En aquest cas, la Sala afirma que **el tipus de família no pot determinar la diferència de tracte** que suposaria que el nascut en una família monoparental gaudís de la cura, l'atenció i la protecció familiar per un temps molt inferior, 16 setmanes, del que tindria si hagués nascut en una família biparental, és a dir, 26 setmanes. Per tant, la conclusió és que **tots han de rebre la cura i l'atenció a què es refereix l'article 68 del Codi civil en la mateixa mesura**, sense que

la interpretació de la Llei pugui conduir a conclusions que lesionin la igualtat. Així doncs, la Sala reconeix el dret a l'ampliació del permís de 16 a 26 setmanes en el cas que es tracti d'una unitat familiar monoparental.

En definitiva, dues sales del Tribunal Suprem han arribat a dues conclusions completament oposades sobre els treballadors, als quals s'aplica l'Estatut dels treballadors, i els empleats públics, als quals s'aplica l'Estatut bàsic de l'empleat públic. Aquesta situació anòmala ha quedat resolta amb la [Sentència de 6 de novembre de 2024 del Tribunal Constitucional](#).

En aquesta Sentència, l'Alt Tribunal considera que el fet que l'ampliació no es reculli expressament en la normativa -que era un dels criteris interpretatius als quals s'acollia la Sala Social del Tribunal Suprem per negar l'ampliació del permís en aquests casos-, és una **omissió que genera una diferència de tracte per raó del naixement entre nenes i nens nascuts en famílies monoparentals i biparentals**. Conclou el Tribunal Constitucional que aquesta diferenciació no supera els canons de raonabilitat i proporcionalitat, ja que obvia per complet les conseqüències negatives que aquesta mesura genera en les nenes i nens nascuts en famílies monoparentals, atès que comptaran amb una atenció i cura directa del seu progenitor inferior al rebut pels qui neixen en famílies amb dos progenitors.

Així doncs, es declara que els preceptes que regulen els permisos per naixement i cura de menor es mantenen vigents, però **el legislador hi ha d'efectuar les modificacions** que permetin reparar la **vulneració de l'article 14 de la Constitució, en relació amb l'article 39**. Mentre no hi hagi aquestes modificacions, en les famílies monoparentals el permís a què fa referència l'article 48.4 del TRLET -i, conseqüentment, la prestació que regula l'article 177 del TRLGSS-, ha de ser interpretat en el sentit que s'ha d'addicionar al que correspon a la mare biològica -16 setmanes- l'establert per al progenitor distint, és a dir 10 setmanes, en excloure's les sis primeres que s'han de gaudir de manera ininterrompuda i immediatament després del part. D'aquesta manera, **en les famílies monoparentals aquest permís és de 26 setmanes**.

D'aquesta manera, després d'aquesta important sentència, tant en l'àmbit de l'ocupació pública -TRLEBEP- com en l'àmbit laboral -TRLET-, es reconeixerà l'ampliació del permís per naixement i cura de menor fins a les 26 setmanes en el cas de famílies monoparentals.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació